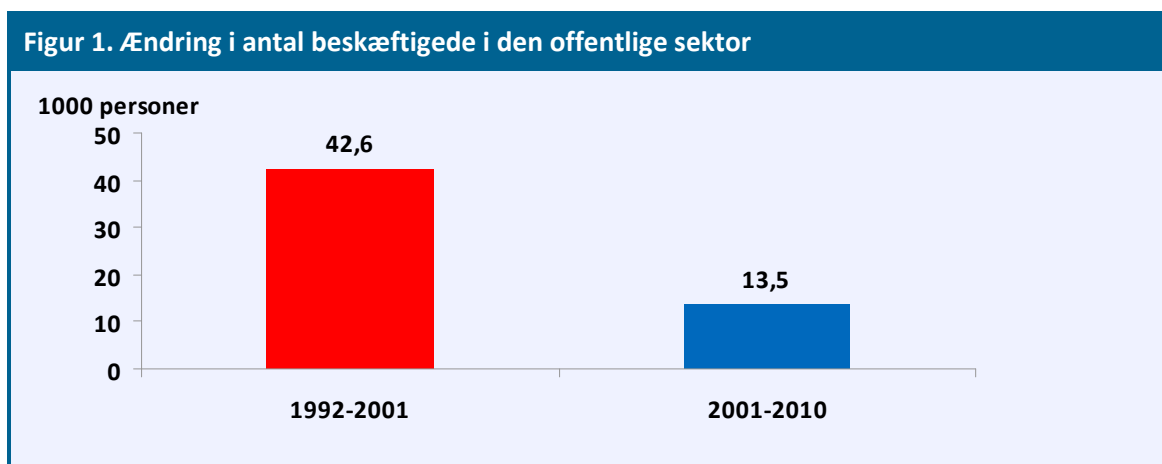

BETYDELIG VÆKST I OFFENTLIG ARBEJDSINDSATS UNDER VK-REGERINGEN

Ud fra nationalregnskabstal og regerings plan for 2009 og 2010 vil den offentlige beskæftigelse vokse med 13.500 personer under VK-regeringen (fra 2001 til 2010). Under Nyrup-regeringen voksede den offentlige beskæftigelse med 42.600 personer (fra 1992 til 2001). For at måle den samlede arbejdsindsats er det ikke tilstrækkeligt at se på beskæftigelsen, man skal også se på den gennemsnitlige arbejdstid. Under VK-regeringen er den årlige arbejdstid pr. beskæftiget i det offentlige imidlertid vokset markant svarende til knap 4 pct. (57 timer årligt). Derimod faldt den årlige arbejdstid i det offentlige med godt 2 pct. eller 33 timer under Nyrup-regeringen. Dermed vil de samlede præsterede arbejdstimer i det offentlige under VK-regeringen vokse med 5,6 pct., mens stigningen under Nyrup var 3,2 pct. Konverteres stigningen i de totale arbejdstimer til antal personer med gennemsnitlig arbejdstid, fås en stigning i beskæftigelsen på 24.300 personer under SR-regeringen og en stigning på 44.400 personer under VK-regeringen. I notatet fokuseres der på den kvantitative arbejdsindsats. Dvs., der er ikke taget højde for kvaliteten af en arbejdstime, dvs. produktivitet. Finansministeriet har tidligere fundet faldende produktivitet i det offentlige, mens vismændene har fundet en stagnerende eller faldende produktivitet. Tallene viser, at der under VK-regeringen er sket en betydelig ressource tilførsel til det offentlige, uden at dette har givet tilfredshed med den offentlige service. Dette tilsiger iøvrigt, at man i de kommende år bør køre med nulvækst i den offentlige sektor. Dermed kan serviceforbedringer håndteres gennem omprioriteringer (f.eks. kan færre administrative medarbejdere give råderum til flere penge til f.eks. folkeskolen) eller ved at arbejdet tilrettelægges mere effektivt, herunder gennem udliciteringer.

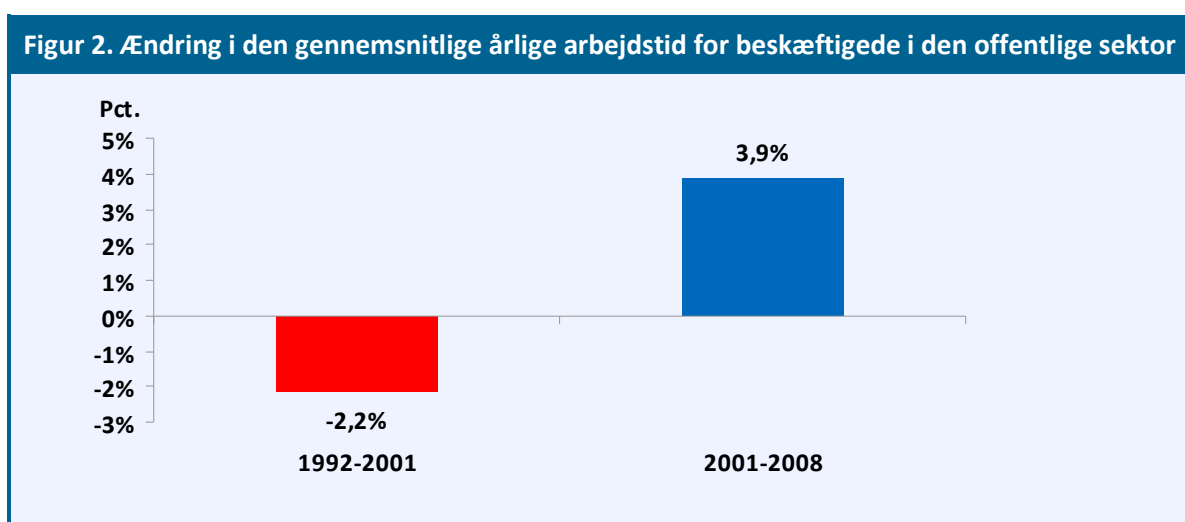
Ses der på den offentlige beskæftigelse under VK-regeringen i nationalregnskabet fra 2001 til 2008 og regeringens budgetterede vækst i 2009 og 2010, vil den samlede tilvækst i perioden 2001-2010 ende på 13.500 personer. Under Nyrup-regeringen (1992-2001) var der ifølge nationalregnskabet en tilvækst på 42.600 personer.

Kilde: Danmarks Statistik og Økonomisk Redegørelse december 2009.

Flere beskæftigede betyder nødvendigvis ikke en større arbejdsindsats, hvis arbejdstiden falder tilstrækkeligt meget. Og her skal man være opmærksom på, at nationalregnskab vægter personer på deltid ligeså meget som personer på fuld tid. For at få et samlet billede af arbejdsindsatsen er det derfor nødvendigt at se på den gennemsnitlige arbejdstid i den offentlige sektor.

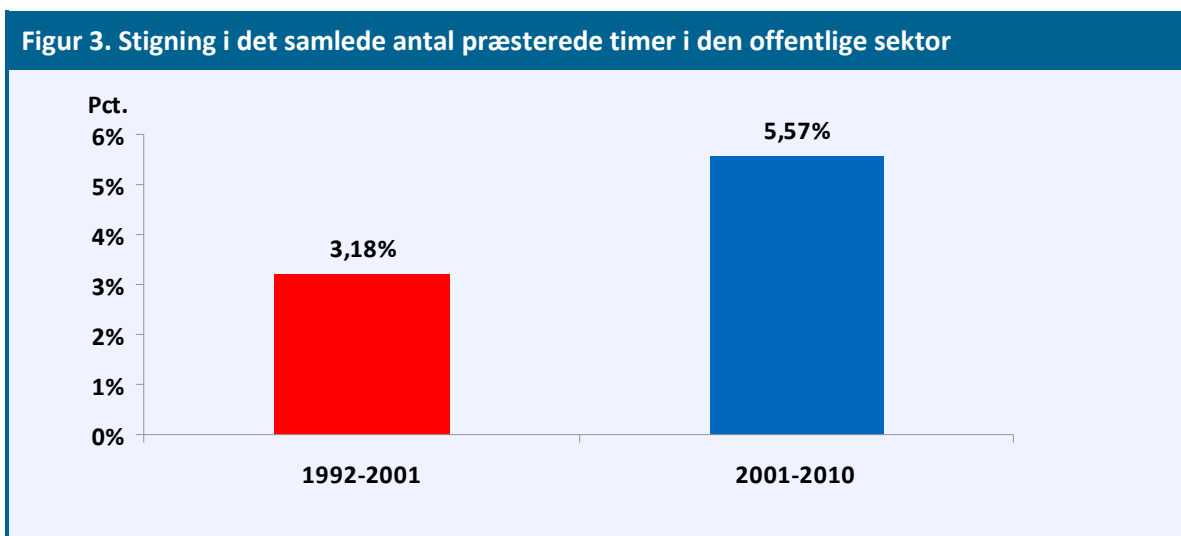
I perioden fra 1992 til 2001 faldt den gennemsnitlige arbejdstid fra 1.523 til 1.490 timer, svarende til et fald på 2,2 pct., mens den i perioden fra 2001 til 2008 steg fra 1.490 til 1.547 timer, svarende til en stigning på 3,9 pct. jf. figur 2. En mulig forklaring på væksten i arbejdstiden under VK-regeringen kan være manglen på arbejdskraft, der har fået offentlige arbejdsgivere til at efterspørge flere arbejdstimer hos de offentligt ansatte. Af data fra Danmarks Statistik fremgår det, at antallet af deltidsansatte i det offentlige er faldet med ca. 14.500 personer i perioden 2001-2008 (fra godt 103.000 til knap 89.000 personer). Det underbygger tendensen til øget arbejdstid i det offentlige. Denne reduktion i antallet af deltidsbeskæftigede kan forklare knap 25 pct. af fremgangen i arbejdstiden.

Kilde: Danmarks Statistik.

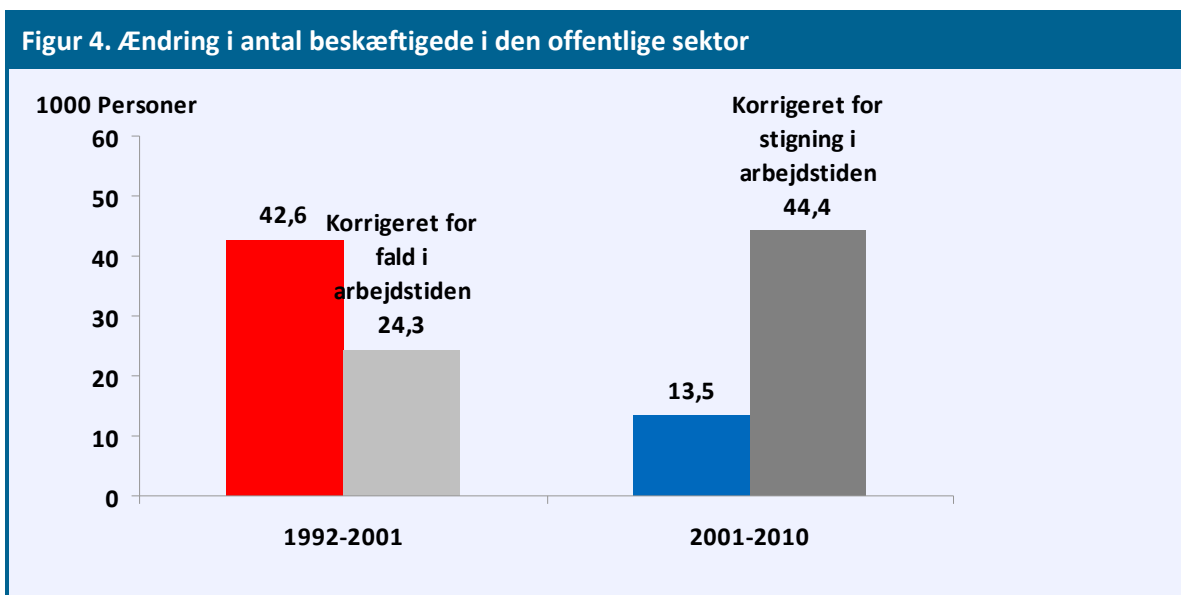
Når man skal vurdere udviklingen i mængden af service i den offentlige sektor er det derfor mere retvisende at se på, hvor mange timer de beskæftigede rent faktisk har præsteret. Her findes, at det samlede antal præsterede timer i den offentlige sektor steg med 3,2 pct. fra 1992 til 2001 (9 år), mens det steg med 3,0 pct. fra 2001 til 2008 (7 år), altså ganske tæt på hinanden. VK-regeringen budgetterer med en stigning i den offentlige beskæftigelse på 20.000 personer i 2009 og 2010. Antages der i disse to år en uændret arbejdstid,¹ vil stigningen i antallet af præsterede timer i den offentlige sektor fra 2001 til 2010 udgøre 5,6 pct. Dette betyder, at arbejdsindsatsen i den offentlige sektor ved udgangen af 2010 vil være forøget mere under VK-regeringen end under SR-regeringen.

¹ Dette synes at være en rimelig antagelse, idet antallet af præsterede timer pr. offentlig beskæftiget var lidt højere i de første 3 kvartaler af 2009 end i de første 3 kvartaler af 2008 (Kilde: Danmarks Statistik).

Anm.: Med antagelse om gennemsnitlig årlig arbejdstid pr. offentlig beskæftiget i 2009 og 2010 som i 2008.
Kilde: Danmarks Statistik og Økonomisk Redegørelse december 2009.

Konverteres stigningen i de totale arbejdstimer til antal personer med gennemsnitlig arbejdstid, fås en stigning i beskæftigelsen på 25.700 personer under SR-regeringen. Det er 16.000 personer mindre end beskæftigelsestallet i nationalregnskabet. Nedskrivningen skyldes faldet i arbejdstiden under SR-regeringen. Konverteres stigningen i arbejdstiden pr. beskæftiget under VK-regeringen til personer med en gennemsnitlig arbejdstid, løftes beskæftigelsesvæksten fra 13.500 til 45.100 personer.

Anm.: Med antagelse om gennemsnitlig årlig arbejdstid pr. offentlig beskæftiget i 2009 og 2010 som i 2008.
Kilde: Danmarks Statistik og Økonomisk Redegørelse december 2009.

I notatet fokuseres der på den kvantitative arbejdsindsats, dvs. hvor mange timer der arbejdes. Dvs., at der ikke er taget højde for kvaliteten af en arbejdstime, dvs. produktiviteten. For at opgøre serviceniveauet i det offentlige er man nødt til at indregne produktiviteten i det

offentlige. En størrelse der er vanskelig at måle i det offentlige, da ydelser ikke handles på et marked med fri prisfastsættelse. Finansministeriet har tidligere fundet faldende produktivitet i det offentlige², mens vismændene har fundet nulvækst eller faldende produktivitet³.

Udvidelsen af den offentlige arbejdsindsats er problematisk af flere grunde. Først og fremmest er udvidelsen af den offentlige sektor ikke finansieret, da der er et betydeligt holdbarhedsproblem svarende til 20 mia. kr. Herudover kan der ikke registreres nogen stor tilfredshed med den offentlige service trods den øgede arbejdsindsats. Tværtimod viser målinger, at danskerne vurderer, at den offentlige service er dårligere i dag end i 2001. Herudover kommer danske virksomheder til at mangle arbejdskraft på den anden side af krisen. Det skyldes demografien, der trækker i retning af flere ældre og færre i den erhvervsaktive alder. I det perspektiv er det også problematisk med en øget arbejdsindsats i det offentlige.

---

² Budgetredegørelse 2001, Finansministeriet.

³ Vismandsrapport efteråret 2004.